

ΠΡΟΣ:

Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας
Πειραιώς 132
11854, Αθήνα
Υπόψη: Κ. Προέδρου, Δρ. Α. Δαγούμα

Αρ. Πρωτ. ΕΣΠΕΝ 21004
Αθήνα, 05.03.2021

Θέμα: Συμπληρωματική Δημόσια Διαβούλευση επί της Σκοπούμενης Τροποποίησης του Άρθρου 42 του Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας σε Πελάτες (Κ.Π.Η.Ε.)

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε,

Με την παρούσα επιστολή επιθυμούμε να σας γνωστοποιήσουμε τις θέσεις του Ελληνικού Συνδέσμου Προμηθευτών Ενέργειας (ΕΣΠΕΝ), σε συνέχεια της πρόσκλησης της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ) σε συμπληρωματική δημόσια διαβούλευση σχετικά με τη σκοπούμενη τροποποίηση του Άρθρου 42 του Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας σε πελάτες (ΚΠΗΕ).

Το Συμβούλιο της Επικρατείας, με την υπ' αρ. 1888/2020 απόφασή του, ακύρωσε την υπό στοιχεία ΑΠΕΗΛ/Γ/Φ1/οικ.177367/2016 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 1463/24.5.2016), «καθ' ο μέρος με την απόφαση αυτή αντικαταστάθηκαν οι διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 21 και του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 42 του "Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας σε Πελάτες" (Β' 832/9.4.2013)».

Λαμβάνοντας υπόψη την επικείμενη θέση σε ισχύ της νέας Οδηγίας 2019/944 «σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ» καθώς και την πρόσφατη Απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας 1888/2020, ο Σύνδεσμος μας θεωρεί ότι θα πρέπει να διευκολύνεται, κατά το δυνατόν, η διαδικασία αλλαγής Προμηθευτή, προκειμένου να μην περιορίζονται αδικαιολόγητα οι επιλογές των καταναλωτών. Ως εκ τούτου, θεωρούμε ότι επί της αρχής, η αλλαγή Προμηθευτή πρέπει να επιτρέπεται, με την ελάχιστη δυνατή επιβολή περιορισμών. Σε κάθε περίπτωση, θεωρούμε ότι εάν τίθεται περιορισμός στο δικαίωμα του καταναλωτή να επιλέγει ελεύθερα τον Προμηθευτή του, αυτό μπορεί να συμβαίνει μόνο υπό αυστηρούς και συγκεκριμένους όρους και εφόσον η εφαρμογή τους πράγματι θα επιφέρει το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα ως προς τη μείωση των ληξιπρόθεσμων λογαριασμών και την έγκαιρη πληρωμή τους, καθώς και την αποτροπή της καταχρηστικής, και συστηματικής μετακίνησης των μη συμμορφούμενων προς τις συμβατικές υποχρεώσεις τους καταναλωτών, προς άλλους Προμηθευτές.

Παράλληλα, με το άνοιγμα της αγοράς, θεωρούμε ότι είναι κρίσιμη για τον κλάδο η κατανόηση από την πλευρά των καταναλωτών, της υποχρέωσης πληρωμής των λογαριασμών τους, και των ενδεχόμενων συνεπειών στην περίπτωση που δεν είναι συνεπείς στην τακτοποίηση τους, όπως άλλωστε προβλέπεται από το θεσμικό πλαίσιο. Λαμβάνοντας υπόψη τη δυσλειτουργία που προκαλεί στην ελληνική ενεργειακή αγορά το υψηλό ποσό ληξιπρόθεσμων οφειλών Πελατών, που

συνεχίζει να εμφανίζει η αγορά προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, ο Σύνδεσμος μας θεωρεί ότι η δυνατότητα απενεργοποίησης του μετρητή Πελάτη ο οποίος συνεχίζει να έχει ληξιπρόθεσμους λογαριασμούς, ή διακανονισμούς που δεν έχουν τηρηθεί, θα πρέπει να διατηρείται, ανεξαρτήτως της ενεργούς εκπροσώπησης, και από τον παλαιό Προμηθευτή, για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Η διαδικασία αυτή, συνάδει με την αρχή της αναλογικότητας, εφόσον ήδη προβλέπεται στον Κώδικα η απενεργοποίηση Πελάτη σε περίπτωση ύπαρξης ληξιπρόθεσμων οφειλών και συμβάλει καθοριστικά, χωρίς να περιορίζει το άνοιγμα του ανταγωνισμού, στην ανάσχεση της διόγκωσης των ανεξόφλητων οφειλών των καταναλωτών προς τους Προμηθευτές, εφόσον βέβαια ενεργοποιείται το έσχατο μέτρο της απενεργοποίησης του μετρητή.

Τα κύρια στοιχεία των προτάσεων της ΡΑΕ είναι:

1. Επιτρέπεται η ελεύθερη μετακίνηση καταναλωτή, εφόσον οι ληξιπρόθεσμες, μη διακανονισμένες οφειλές, δεν ξεπερνούν συγκεκριμένα χρηματικά όρια.
2. Εισάγεται σύστημα επισήμανσης των καταναλωτών με ληξιπρόθεσμη οφειλή, το οποίο όμως εστιάζει σε Πελάτες που δεν ξεπερνούν τα χρηματικά όρια που έχουν τεθεί στο (1) και άρα έχουν αλλάξει προμηθευτή, χωρίς όμως να έχουν προβεί σε διακανονισμό.
3. Διατηρείται το δικαίωμα παλαιού Προμηθευτή να απενεργοποιεί μετρητές λόγω ύπαρξης ληξιπρόθεσμων οφειλών ή διακανονισμών που δεν έχουν τηρηθεί: το δικαίωμα αυτό όμως είναι πολύ περιορισμένο καθώς ισχύει για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και για συγκεκριμένο ύψος ληξιπρόθεσμης οφειλής.

Οι προτάσεις αυτές, στην γενική τους μορφή, όπως αναφέρεται στο κείμενο της διαβούλευσης, παρουσιάζονται ότι συμμορφώνονται με την σχετική απόφαση του ΣτΕ ως προς την αναλογικότητα. Παρ' όλα αυτά, στο κείμενο της διαβούλευσης, δεν παρουσιάζεται επαρκώς το πρακτικό σκέλος εφαρμογής τους, που προφανώς έχει ιδιαίτερη σημασία για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού. Η εφαρμογή των διατάξεων στην πράξη, θα πρέπει να αποφύγει πολύπλοκες και αναποτελεσματικές διαδικασίες ώστε να γίνεται ευκόλως κατανοητή από τους καταναλωτές, και η εφαρμογή τους από τους Προμηθευτές, να είναι ευκόλως παρακολουθήσιμη.

Στο πλαίσιο αυτό, παραθέτουμε παρακάτω τις θέσεις μας, ιδίως αναφορικά στην πρακτική εφαρμογή των επιμέρους προτάσεων που τίθενται από την Αρχή σας, προς διαβούλευση και σχολιασμό.

1. *Ο Πελάτης δύναται να καταγγείλει τη Σύμβαση Προμήθειας για να ασκήσει το δικαίωμα αλλαγής Προμηθευτή, ακόμη και εάν έχει ληξιπρόθεσμες, μη διακανονισμένες οφειλές, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω οφειλές δεν υπερβαίνουν τα παρακάτω ποσά, ανά κατηγορία Πελατών, για τετραμηνιαία κατανάλωση:*
 - Οικιακοί Πελάτες: 150 €
 - Μη οικιακοί (εμπορικοί) Πελάτες ΧΤ: 200 €
 - Πελάτες ΜΤ: 1.000 €

Εάν οι ληξιπρόθεσμες οφειλές του Πελάτη υπερβαίνουν τα ανωτέρω ποσά, ο Πελάτης δεν δύναται να προβεί σε καταγγελία της Σύμβασης Προμήθειας για άσκηση του δικαιώματος αλλαγής Προμηθευτή, εάν δεν έχει προηγουμένως εξοφλήσει ολοσχερώς τις ληξιπρόθεσμες οφειλές του που απορρέουν από την αρχική Σύμβαση, ή, εάν δεν έχει πρώτα προβεί σε διακανονισμό των ληξιπρόθεσμων οφειλών του προς τον Προμηθευτή του, στο πλαίσιο της

πολιτικής διακανονισμών που αυτός εφαρμόζει, εκτός εάν εμπίπτει στην παράγραφο 5 του άρθρου 34 του Κ.Π.Η.Ε.

- i. Ο Σύνδεσμος μας θεωρεί ότι η αναφορά σε «τετραμηνιαία κατανάλωση» όσον αφορά τις ληξιπρόθεσμες, μη διακανονισμένες οφειλές, που θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για την αξιολόγηση των προϋποθέσεων άσκησης του δικαιώματος αλλαγής Προμηθευτή, είναι άνευ αξίας και δημιουργεί ζητήματα ερμηνείας και πρακτικής εφαρμογής, χωρίς να παρέχει οποιαδήποτε «προστασία» στον καταναλωτή.¹ Εφόσον αποσαφηνιστεί η χρησιμότητα της εν λόγω αναφοράς, τότε θα πρέπει να διασφαλιστεί η δυνατότητα πρακτικής εφαρμογής και παρακολούθησης των όποιων περιορισμών τεθούν στη δυνατότητα των Πελατών να καταγγέλλουν τη Σύμβαση Προμήθειας για να αλλάξουν Προμηθευτή. Ο τρόπος με το οποίο γίνεται η αναφορά, μοιάζει να υποδεικνύει ότι σε περίπτωση που εκδίδονται μηνιαίοι λογαριασμοί, θα πρέπει να συμπληρώνονται τέσσερεις (4) ληξιπρόθεσμοι (ενώ σε περίπτωση διμηνιαίων λογαριασμών, δύο (2)) ληξιπρόθεσμοι), των οποίων το σύνολο θα πρέπει να είναι μεγαλύτερο από το προτεινόμενο όριο, ώστε να υπάρχει περιορισμός στην αλλαγή Προμηθευτή.
- ii. Σε κάθε περίπτωση, θεωρούμε ότι θα πρέπει να διευκρινιστεί:
 - Πως ακριβώς υπολογίζεται η ληξιπρόθεσμη οφειλή και εάν αυτή η οφειλή αντιστοιχεί σε εκτίμηση τετραμηνιαίας κατανάλωσης ή τετραμηνιαία εκκαθαρισμένη κατανάλωση ή αντιστοιχεί σε αριθμό ανεξόφλητων λογαριασμών.
 - Ποιες είναι οι χρεώσεις που θα λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του ύψους των ληξιπρόθεσμων οφειλών, και αν περιλαμβάνεται ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) και οι άλλοι φόροι σε αυτό.
 - Η διαδικασία εξακρίβωσης των προϋποθέσεων για τον περιορισμό του δικαιώματος αλλαγής Προμηθευτή, και εάν στον υπολογισμό αυτό θα πρέπει περιλαμβάνεται τυχόν χρηματική εγγύηση που έχει καταβάλει ο Πελάτης, καθώς και οι οφειλές που θα προκύψουν από τον Τελικό εκκαθαριστικό λογαριασμό.
 - Ο φορέας ο οποίος θα αναλάβει την ως άνω πιστοποίηση καθώς και ο εποπτικός μηχανισμός παρακολούθησης της ορθής εφαρμογής της ανωτέρω διαδικασίας.
- iii. Ο Σύνδεσμος μας θεωρεί ότι τα χρηματικά όρια που προτείνονται από την Αρχή για την αλλαγή Προμηθευτή είναι ιδιαίτερα χαμηλά, περιορίζοντας ασφυκτικά την κινητικότητα των Πελατών, και είναι προσαρμοσμένα στις ιστορικές παθογένειες του τομέα της Προμήθειας, ενώ σε κάθε περίπτωση θεωρούμε ότι, όποια όρια τεθούν θα πρέπει να υπολογισθούν λαμβάνοντας υπόψη ενδεχομένως το δείγμα των τυπικών λογαριασμών για κάθε κατηγορία Πελατών που βρίσκονται σε υπερημερία.
- iv. Η άποψη του Συνδέσμου μας είναι ότι τυχόν περιορισμός όσον αφορά τη δυνατότητα αλλαγής Προμηθευτή των Πελατών Μέσης Τάσης (MT) μπορεί και να καταλήξει να είναι προβληματικός, καθώς η προμήθεια ενέργειας σε αυτή την κατηγορία Πελατών διέπεται

¹ Για παράδειγμα, σε περίπτωση που Οικιακός Πελάτης έχει ληξιπρόθεσμη οφειλή π.χ. 200 €, η οποία αφορά μηνιαία κατανάλωση (και λογαριασμό ενός μηνός), θα δύναται να καταγγείλει τη Σύμβαση Προμήθειας για να ασκήσει το δικαίωμα αλλαγής Προμηθευτή; Η προϋπόθεση «τετραμηνιαίας κατανάλωσης» εξετάζεται πρώτη, και μόνο αν ισχύει, εξετάζεται και η δεύτερη προϋπόθεση του ύψους της οφειλής ή και οι δύο προϋποθέσεις εξετάζονται ταυτοχρόνως, και σε περίπτωση που ισχύει μία εκ των δύο εμποδίζεται η αλλαγή Προμηθευτή;

από συμβάσεις εμπορικού χαρακτήρα, με ειδικούς κανόνες και χρονικό πλαίσιο ώστε να προσφερθούν ανταγωνιστικότερες τιμές στους εν λόγω Πελάτες. Οι συμβάσεις αυτές, περιλαμβάνουν οικονομικές δεσμεύσεις από την πλευρά του Πελάτη, υψηλότερες από το όριο που προτείνεται, οι οποίες θεωρούμε ότι θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στον υπολογισμό της ληξιπρόθεσμης οφειλής. Προφανώς, αυτού του είδους οι δεσμεύσεις είναι σε γνώση του Πελάτη όταν συνάπτει τη Σύμβαση Προμήθειας, και συνεπώς έχουν τη συναίνεση του. Τέτοιου τύπου δεσμεύσεις προβλέπονται ήδη από τον ΚΠΗΕ και βοηθούν την ανάπτυξη ανταγωνισμού και την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς καθώς και τις δυνατότητες των Πελατών να επιλέγουν τα καταλληλότερα προϊόντα.

- v. Τι ακριβώς θα ισχύει αν υπάρχει ενεργό αίτημα απενεργοποίησης ή έχει ολοκληρωθεί απενεργοποίηση του μετρητή του Πελάτη που επιθυμεί να προβεί σε αλλαγή Προμηθευτή.

2. *Συμπληρωματικά προς την ανωτέρω ρύθμιση, εισάγεται σύστημα επισήμανσης οφειλής (debt flagging), για τους Πελάτες, των οποίων οι ληξιπρόθεσμες οφειλές είτε δεν υπερβαίνουν τα ως άνω ποσά είτε έχουν ενταχθεί σε διακανονισμό με τον Προμηθευτή και οι οποίοι, ως εκ τούτου, συννόμως προβαίνουν σε αλλαγή Προμηθευτή. Στο σύστημα αυτό θα προβλέπονται διαβαθμίσεις στην επισήμανση οφειλής (διαφοροποίηση στην ένδειξη), οι οποίες θα αποτυπώνουν ποιοτικά χαρακτηριστικά του Πελάτη σε σχέση με τις ληξιπρόθεσμες οφειλές του.*

Συγκεκριμένα, Πελάτης με ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τον παλιό Προμηθευτή, ο οποίος προβαίνει συννόμως σε αλλαγή Προμηθευτή, επειδή οι εν λόγω οφειλές του δεν υπερβαίνουν τα υπό στοιχείο 1 ποσοτικά όρια, θα εμφανίζεται με κόκκινη επισήμανση σε περίπτωση που δεν έχει εντάξει τις ληξιπρόθεσμες αυτές οφειλές σε διακανονισμό με τον παλιό Προμηθευτή του. Η επισήμανση αυτή θα είναι ορατή και στον νέο Προμηθευτή, εξυπηρετώντας την ενημέρωση του τελευταίου αναφορικά με τη φερεγγυότητα του Πελάτη του. Πελάτης που προβαίνει σε αλλαγή Προμηθευτή, έχοντας διακανονήσει τις ληξιπρόθεσμες οφειλές του προς παλιό Προμηθευτή του και ανεξαρτήτως του ύψους αυτών, θα επισημαίνεται με διαφορετική ένδειξη (π.χ. πράσινη επισήμανση).

- i. Κατ' αρχήν ο Σύνδεσμος μας συμφωνεί με την ανάπτυξη ενός μηχανισμού παρακολούθησης τυχόν καταχρηστικών συμπεριφορών από τους καταναλωτές, τύπου "debt flag", η λειτουργία του οποίου θα είναι καθαρά πληροφοριακή για τον νέο Προμηθευτή, ο οποίος θα αποφασίζει την απόκτηση ή όχι του Πελάτη ανάλογα με την εμπορική του πολιτική.
- ii. Ωστόσο, ο Σύνδεσμος μας θεωρεί ότι το σύστημα επισήμανσης οφειλής (debt flagging) με την μορφή και τον τρόπο της πληροφόρησης που προτείνεται στην υπό διαβούλευση ρύθμιση, δεν επιτυγχάνει την ουσιαστική και έγκαιρη ενημέρωση του νέου Προμηθευτή, προκειμένου εκείνος να αποφασίζει την απόκτηση ή όχι του Πελάτη ανάλογα με τα «ποιοτικά χαρακτηριστικά» του Πελάτη. Συγκεκριμένα, προκύπτει πως το εύρος των «ποιοτικών χαρακτηριστικών» που θα αποτυπώνονται μέσω του προτεινόμενου μηχανισμού είναι ιδιαίτερα περιορισμένο, ενώ δεν είναι σαφές αν η ενημέρωση του νέου Προμηθευτή θα γίνεται πριν ή μετά τη σύναψη της νέας Σύμβασης Προμήθειας. Η άποψή μας είναι ότι η όποια ενημέρωση θα πρέπει να γίνεται γνωστή πριν τη σύναψη της νέας Σύμβασης Προμήθειας.

- iii. Σε κάθε περίπτωση, θεωρούμε ότι θα πρέπει να διευκρινιστεί με σαφήνεια:
- Η διαδικασία σύμφωνα με την οποία θα ενημερώνεται το σύστημα επισήμανσης οφειλής με τα τεθέντα ποσοτικά και ποιοτικά χαρακτηριστικά Πελατών σε σχέση με τις ληξιπρόθεσμες οφειλές τους (π.χ. επαναληπτικότητα συσσώρευσης ληξιπρόθεσμων λογαριασμών), και το ακριβές χρονικό σημείο κατά το οποίο θα παρέχεται η σχετική ενημέρωση στο νέο Προμηθευτή.
 - Ο φορέας ο οποίος θα αναλάβει την υλοποίηση του συστήματος επισήμανσης οφειλής (debt flagging) καθώς και ο εποπτικός μηχανισμός παρακολούθησης της ορθής εφαρμογής του εν λόγω μηχανισμού.
 - Η αντιμετώπιση θεμάτων που άπτονται του Νόμου 4624/2019 περί προστασίας των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
3. *Ο παλαιός Προμηθευτής, σε περίπτωση μη τήρησης από τον Πελάτη των όρων του διακανονισμού των ληξιπρόθεσμων οφειλών, κατ' εξαίρεση διατηρεί για έξι (6) μήνες από την ολοκλήρωση της διαδικασίας αλλαγής Προμηθευτή, το δικαίωμα να υποβάλλει στον αρμόδιο Διαχειριστή εντολή απενεργοποίησης της παροχής, ακόμη και εάν έχει συναφθεί σύμβαση προμήθειας με νέο Προμηθευτή, υπό την προϋπόθεση ότι οι ληξιπρόθεσμες οφειλές του Πελάτη αντιστοιχούν σε τουλάχιστον έξι (6) μηνιαίους λογαριασμούς κατανάλωσης.*
- i. Κατ' αρχήν ο Σύνδεσμος μας θεωρεί ότι η δυνατότητα απενεργοποίησης του μετρητή Πελάτη ο οποίος συνεχίζει να έχει ληξιπρόθεσμες οφειλές -ανεξαρτήτως της ενεργούς εκπροσώπησης και ανεξαρτήτως από το αν η σύμβαση έχει καταγγελθεί από τον Πελάτη ή από τον Προμηθευτή- και από τον παλαιό Προμηθευτή, για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα ακόμη και μετά την αλλαγή Προμηθευτή, είναι ιδιαίτερα κρίσιμη και ουσιώδης. Αποτελεί δε το μοναδικό ουσιαστικό μέσο ανάσχεσης της διόγκωσης των ληξιπρόθεσμων οφειλών που σχετίζονται με καταχρηστική μετακίνηση των μη συμμορφούμενων προς τις συμβατικές υποχρεώσεις τους καταναλωτών προς άλλους Προμηθευτές. Ελλείψει του συγκεκριμένου δικαιώματος, η ανάκτηση των εν λόγω ληξιπρόθεσμων οφειλών μέσω δικαστικών ενεργειών θα είναι εξαιρετικά χρονοβόρα, ασύμφορη οικονομικά και με αμφίβολο αποτέλεσμα, και θα επιφέρει σημαντική οικονομική επιβάρυνση σε όλους τους Προμηθευτές διαμορφώνοντας συνθήκες μετακύλησης του κόστους αυτού στους Πελάτες τους. Η δυνατότητα απενεργοποίησης του μετρητή και από τον παλαιό Προμηθευτή, αναμένεται ότι θα μπορούσε να λειτουργήσει αποτελεσματικά για την ανάσχεση της διόγκωσης των ληξιπρόθεσμων οφειλών, ακόμη και χωρίς τους περιορισμούς που αφορούν την άσκηση του δικαιώματος αλλαγής Προμηθευτή (εδάφιο 1). Η διαδικασία αυτή, θεωρούμε ότι συνάδει με την αρχή της αναλογικότητας, εφόσον ήδη προβλέπεται στον Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΚΠΗΕ) η απενεργοποίηση πελάτη σε περίπτωση ύπαρξης ληξιπρόθεσμων οφειλών. Σε κάθε περίπτωση, ο ΚΠΗΕ προβλέπει την απενεργοποίηση μετρητή στην περίπτωση ληξιπρόθεσμων οφειλών, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 39, και η διαδικασία αυτή εκκινείται ειδικώς λόγω ύπαρξης οφειλών, και όχι γενικώς βάσει Σύμβασης Προμήθειας.
- ii. Ωστόσο, ο Σύνδεσμος μας θεωρεί ότι το προτεινόμενο πλαίσιο άσκησης του δικαιώματος του παλαιού Προμηθευτή να υποβάλλει στον αρμόδιο Διαχειριστή εντολή απενεργοποίησης της παροχής πρώην Πελάτη του, συγκεκριμένα για (α) «έξι (6) μήνες από

την ολοκλήρωση της διαδικασίας αλλαγής Προμηθευτή» και (β) «υπό την προϋπόθεση ότι οι ληξιπρόθεσμες οφειλές του Πελάτη αντιστοιχούν σε τουλάχιστον έξι (6) μηνιαίους λογαριασμούς κατανάλωσης», δημιουργεί τα εξής ζητήματα:

- Συνδυαστικά με τις προτεινόμενες προϋποθέσεις του εδαφίου 1, όσον αφορά τη δυνατότητα αλλαγής Προμηθευτή, το ανωτέρω κριτήριο (β) πρακτικά αφορά μόνο διακανονισμένες οφειλές, και δεν παρέχει καμία δυνατότητα ανάκτησης μη διακανονισμένων οφειλών, οι οποίες είναι κατά μέγιστο τα ποσά που ορίζονται στο εδάφιο 1. Στην περίπτωση αυτή λοιπόν, είναι απολύτως κρίσιμο να καθορισθεί ο τρόπος με τον οποίο υπολογίζεται και τι περιλαμβάνει η ληξιπρόθεσμη οφειλή.
- Δεν προσδιορίζει με επαρκή σαφήνεια το ακριβές χρονικό σημείο κατά το οποίο εξετάζεται το ανωτέρω κριτήριο (β). Σε περίπτωση που το κριτήριο αφορά το ύψος ληξιπρόθεσμων οφειλών που διακανονίζονται πριν την καταγγελία της Σύμβασης για να δοθεί η δυνατότητα στον Πελάτη να προβεί σε αλλαγή Προμηθευτή, ο Σύνδεσμος μας θεωρεί προβληματικό το γεγονός ότι δεν λαμβάνονται υπόψη οι οφειλές που προκύπτουν κατά την έκδοση του Τελικού εκκαθαριστικού λογαριασμού, οι οποίες συχνά είναι ιδιαίτερα υψηλές. Σε περίπτωση που το κριτήριο επανεξετάζεται με κυλιόμενο τρόπο, δηλαδή εφόσον κατά τη χρονική στιγμή που ο Προμηθευτής επιθυμεί να υποβάλει εντολή απενεργοποίησης της παροχής πρώην Πελάτη του, απαιτείται οι διακανονισμένες ληξιπρόθεσμες οφειλές να ικανοποιούν το κριτήριο (β), τότε γίνεται αντιληπτό ότι ο Πελάτης έχει σαφές κίνητρο να παύσει την αποπληρωμή των οφειλών του προς τον Προμηθευτή, μόλις το ύψος τους φτάσει να είναι μικρότερο του ορίου του κριτηρίου (β).
- Το ανωτέρω κριτήριο (β) είναι πολύ αυστηρότερο από τις προβλέψεις του ΚΠΗΕ Άρθ. 39 σχετικά με τη διαδικασία απενεργοποίησης μετρητή Πελάτη.
- Σε κάθε περίπτωση, ο Σύνδεσμος μας θεωρεί ότι το χρονικό όριο άσκησης του δικαιώματος του παλαιού Προμηθευτή να υποβάλλει στον αρμόδιο Διαχειριστή εντολή απενεργοποίησης της παροχής πρώην Πελάτη του, θα πρέπει να συνάδει με τη χρονική διάρκεια του εν ισχύ διακανονισμού, και να αναπροσαρμόζεται σε περίπτωση νέου διακανονισμού (δλδ. να άρχεται ύστερα από την πρώτη δόση του διακανονισμού που καθίσταται ληξιπρόθεσμη και κατά συνέπεια λύει τον διακανονισμό).
- Συνδυαστικά, τα κριτήρια (α) και (β) ουσιαστικά περιορίζουν τη διάρκεια του σχεδίου αποπληρωμής ληξιπρόθεσμων οφειλών στα πλαίσια του διακανονισμού, στους έξι (6) μήνες, καθώς είναι σαφές ότι σε κάθε περίπτωση, και ανεξαρτήτως της ερμηνείας επιμέρους στοιχείων του πλαισίου, ο παλαιός Προμηθευτής παύει να έχει οποιοδήποτε μέσο πίεσης του Πελάτη για την τήρηση των όρων του διακανονισμού, με την παρέλευση έξι (6) μηνών. Αυτό θα δυσχεραίνει ιδιαίτερα και την τήρηση από την πλευρά του Πελάτη των όρων του όποιου διακανονισμού, καθώς ο Πελάτης θα καλείται να εξοφλήσει τις οφειλές του κατά μέγιστο, εντός χρονικού διαστήματος έξι (6) μηνών. Ενώ είναι προφανές ότι θα υπάρξουν και περιπτώσεις καταναλωτών, οι οποίοι θα αποχωρήσουν ενώ υπάρχουν ανοικτές οφειλές, δίχως ωστόσο να έχουν διακανονίσει τις οφειλές τους.
- Ο Σύνδεσμος μας θεωρεί ότι το κριτήριο (α) είναι περιοριστικό καθώς η διαδικασία καταμέτρησης της κατανάλωσης από τον Διαχειριστή του Δικτύου και η έκδοση του Τελικού εκκαθαριστικού λογαριασμού με το οποίο προσδιορίζεται το συνολικό ύψος της οφειλής του Πελάτη, συχνά ολοκληρώνεται ακόμη και σε διάστημα μεγαλύτερο

των τριών (3) μηνών. Επομένως, το υπολειπόμενο διάστημα εντός του οποίου ο Προμηθευτής έχει το περιθώριο να διεκδικήσει αποτελεσματικά την ανάκτηση τυχόν οφειλών, περιορίζεται σημαντικά. Επίσης το κριτήριο (α) μπορεί να οδηγήσει σε υψηλές μηνιαίες δόσεις διακανονισμού τις οποίες ο Πελάτης αδυνατεί να τηρήσει. Δικαίωμα που χορηγείται στον Πελάτη στις υπάρχουσες διατάξεις του ΚΠΗΕ (παρ. 9, Άρθρο 39) και πρέπει να τηρείται από τον Προμηθευτή βάση της αρχής της ισότιμης μεταχείρισης των Πελατών του.

- Θεωρούμε ότι το ύψος των ληξιπρόθεσμων οφειλών το οποίο προσδιορίζεται από το κριτήριο (β) είναι ιδιαίτερα υψηλό και δημιουργεί κίνητρα στους Πελάτες, συσσώρευσης ληξιπρόθεσμων οφειλών και μη πλήρους εξόφλησής τους στη συνέχεια μέσω της τήρησης ενός πλάνου διακανονισμού. Για το λόγο αυτό προτείνουμε το δικαίωμα υποβολής εντολής απενεργοποίησης να διατηρείται εκ μέρους του προηγούμενου προμηθευτή ανεξαρτήτως ποσού. Ως εκ τούτου, προτείνουμε την συνολική αναδιατύπωση του συγκεκριμένου σημείου της διάταξης που ετέθη σε δημόσια διαβούλευση ως εξής:

«Σε περίπτωση μη διακανονισμένων οφειλών, ο παλαιός Προμηθευτής διατηρεί το δικαίωμα υποβολής εντολής απενεργοποίησης της παροχής έως και 6 μήνες, ακόμη και εάν έχει συναφθεί σύμβαση προμήθειας με νέο Προμηθευτή, μετά την με οποιοδήποτε τρόπο καταγγελία της σύμβασης Προμήθειας του Πελάτη.

Σε περίπτωση διακανονισμένων ληξιπρόθεσμων οφειλών για τις οποίες δεν τηρούνται οι όροι, ο παλαιός Προμηθευτής διατηρεί το δικαίωμα υποβολής εντολής απενεργοποίησης της παροχής, ακόμη και εάν έχει συναφθεί σύμβαση προμήθειας με νέο Προμηθευτή, για χρονικό διάστημα ίσο με τον ενεργό διακανονισμό των ληξιπρόθεσμων οφειλών του Πελάτη και μέχρι την πλήρη απόσβεση των οφειλών αυτών.»

- Δεν προβλέπεται τι θα ισχύσει για τους Πελάτες οι οποίοι άλλαξαν Προμηθευτή με οποιονδήποτε τρόπο και έχουν ληξιπρόθεσμες οφειλές στον παλαιό Προμηθευτή, με ενεργούς ή και μη ενεργούς διακανονισμούς, στο διάστημα μέχρι τη θέση σε εφαρμογή της νέας κανονιστικής πρόβλεψης. Για λόγους πληρότητας, η τελική Γνώμη της ΡΑΕ προς το ΥΠΕΝ οφείλει να συμπεριλαμβάνει μεταβατικές διατάξεις που να αποσαφηνίζουν την προσαρμογή στο νέο καθεστώς.
 - Σε κάθε περίπτωση, Ο Διαχειριστής του Δικτύου οφείλει να υλοποιεί την εντολή απενεργοποίησης, ενώ σε περίπτωσή ανεπιτυχούς έκβασης, το αίτημα θα πρέπει να θεωρείται ότι παραμένει σε ισχύ ή ο Προμηθευτής θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα εκ νέου καταχώρησης αιτήματος απενεργοποίησης, ακόμη και σε περίπτωση που έχει παρέλθει η χρονική προθεσμία υποβολής του εν λόγω αιτήματος.
4. Η ΡΑΕ προκρίνει ως σκόπιμη και σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας την εφαρμογή της ανωτέρω συνολικής (υπό στοιχεία 1 έως 3) ρύθμισης αρχικά για χρονικό διάστημα τουλάχιστον ενός (1) έτους από την έναρξη εφαρμογής της, προκειμένου εν συνεχεία να αξιολογηθεί εκ νέου, επί τη βάση αφενός της αποτελεσματικότητάς της ως προς τον επιδιωκόμενο δημοσίου συμφέροντος σκοπό της ανάσχεσης διόγκωσης των ανεξόφλητων οφειλών των καταναλωτών προς τους Προμηθευτές και της αποτροπής καταχρηστικής μετακίνησης των μη

συμμορφούμενων με τις συμβατικές τους υποχρεώσεις καταναλωτών προς άλλους Προμηθευτές, αφετέρου των συνεπειών εφαρμογής της στην αγορά Προμήθειας.

Ο Σύνδεσμος μας συμφωνεί με την αξιολόγηση του νέου πλαισίου αλλαγής Προμηθευτή σε ένα (1) έτος από την έναρξη εφαρμογής του, προκειμένου να εντοπιστούν και να αντιμετωπιστούν τυχόν αστοχίες και να γίνουν απαραίτητες βελτιώσεις, πλην όμως σημειώνει ότι τυχόν ριζικές αλλαγές του πλαισίου σε βραχυχρόνιο διάστημα από την έναρξη εφαρμογής του, θα δυσχεράνουν την προσαρμογή και την εξοικείωση της αγοράς με τις διατάξεις αυτές.

Συνοψίζοντας, οι προτάσεις της ΡΑΕ θέτουν ποσοτικούς περιορισμούς, ως προς το ύψος των ληξιπρόθεσμων οφειλών, τόσο για την δυνατότητα του καταναλωτή να αλλάξει Προμηθευτή, όσο και στη δυνατότητα του Προμηθευτή να ασκεί τη δυνατότητα απενεργοποίησης του μετρητή σε περίπτωση μη εξόφλησης οφειλών. Ο Σύνδεσμος μας αφενός συμφωνεί με τη θέσπιση ποσοτικών ορίων για τη δυνατότητα άσκησης του δικαιώματος αλλαγής Προμηθευτή, αλλά θεωρεί ότι ο επιπρόσθετος, ανισοβαρής, περιορισμός στη δυνατότητα απενεργοποίησης από τον παλαιό Προμηθευτή δημιουργεί συνθήκες ενεργειακού «τουρισμού», χωρίς εν τις πράγμασι δυνατότητας λήψης μέτρων από την πλευρά των Προμηθευτών, και αποθαρρύνει την εφαρμογή ευνοϊκών πρακτικών όπως οι διακανονισμοί οφειλών.

Η θεσμοθέτηση ποσοτικών περιορισμών, τόσο για την αλλαγή Προμηθευτή, όσο και για τη δυνατότητα απενεργοποίησης από τον παλαιό Προμηθευτή θα πρέπει να συνδυαστεί με τρόπο που δεν δημιουργεί «νεκρές ζώνες» οφειλών για τις οποίες δεν παρέχονται δυνατότητες αντίδρασης, αλλά και να μην δρα περιοριστικά στη δυνατότητα του Πελάτη να επιλέγει τον Προμηθευτή της προτίμησής του.

Παραμένουμε στη διάθεση σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση.

Με εκτίμηση,

Μίλτος Ασλάνογλου

Γενικός Διευθυντής ΕΣΠΕΝ